

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: عبدالله احمدی، ۱۳۹۵

محدودیت‌های حاکمیت اراده در شروط ضمن عقد نکاح

شروط ضمن عقد ازدواج تعهداتی است که در حین ازدواج با توافق زن و شوهر وارد مفاد قرارداد ازدواج آن‌ها می‌شود. این شروط را می‌توان در سند رسمی ازدواج ذکر کرده و با امضاء دو طرف رسمیت داد. این شروط در قانون ذکر نشده‌اند و به اراده طرفین چه در هنگام ازدواج و چه پس از آن انتخاب می‌شوند. بر اساس فقه اسلامی و قانون مدنی ایران، ازدواج قراردادی است که در آن حقوق و تکالیف متفاوتی به زن و مرد داده می‌شود. با امضای سند ازدواج، زن برخی از حقوق مدنی و معنوی خود همچون حق سفر، داشتن شغل، انتخاب محل زندگی و مسکن، ولایت بر فرزندان و جدایی از همسر (طلاق) را از دست می‌دهد و حقوق مادی همچون مهریه و نفقه را به دست می‌آورد. معمولاً از شروط ضمن عقد برای تغییر این آثار حقوقی ازدواج استفاده می‌شود. برای مثال شوهر متعهد می‌شود که جلوی سفر یا شغل زن را نگیرد یا به او برای طلاق وکالت می‌دهد. این گونه شروط در صورتی که مغایر با قوانین تفسیری مخالف باشند بر قانون برتری دارند و در صورت بروز اختلاف باید به شرط ضمن عقد عمل شود نه قانون، اما اگر خلاف قوانین امری باشند اعتباری ندارند.

در سند ازدواج امروزی در ایران، تعدادی شرط اضافی برای رفع برخی از این نابرابری‌ها چاپ شده است که شروط ضمن عقد خوانده می‌شوند و باید امضای دو طرف پای آنها باشد تا بعداً قابل اجرا باشند. اما شرط‌های کنونی در مواردی کافی دانسته نشده‌اند و شروط ضمن عقد بیشتری نیز قابل درج در سند هستند که باید با عبارات دقیق قانونی نوشته شوند (در صورت ذکر نشدن برخی عبارات خاص حقوقی از حیث اعتبار خارج است و نمی‌توان به آنها استناد کرد).

کلیدواژه‌ها: حاکمیت اراده، عقد نکاح، شرط، قانون مدنی، فقه اساسی

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۸۳۷۹۴۲۰۰۴

تاریخ دفاع: ۱۳۹۵/۱۱/۱۲

رشته‌ی تحصیلی: معارف اسلامی و حقوق گرایش حقوق خانواده

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: عباس برزویی

M.A. Thesis:

Limitation of autonomy in terms of the marriage contract

Stipulation that marriage commitment in marriage, the couple agreed to enter into a

marriage contract them. These terms can be mentioned in the official document and signed by both parties recognize the marriage. These terms are not mentioned in the law and the will of the parties during marriage or after they are selected. According to Islamic jurisprudence and civil law, marriage contract in which the rights and duties to men and women is different. By signing marriage, woman some civil rights such as the right to his own spiritual journey, a job, choice of domicile and residence, custody of a child and separation of spouses (divorce) loses the rights to the material, such as dowry and alimony the same arguments. Usually the stipulation to modify the legal effect of marriage. For example, the husband undertakes not to prevent travel or career woman or her to a divorce attorney. If these conditions are inconsistent with the rules of interpretation of the law are superior opposition. And in the event of a dispute should not act on the stipulation of the law, but they have no credibility if it is against the law.

The marriage certificate Today in Iran, additional bet to fix some of these inequalities printed that read the terms of contract should be signed and the sides of their feet is to be implemented later. However, current conditions are not considered satisfactory cases and further stipulation be inserted in the document that should be written with careful legal terms (In terms of external validity is mentioned lack of some specific legal terms and can not be cited).